

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

IZVRŠENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA ZA 2017.

- VODIČ ZA GRAĐANE -

svibanj 2018.

* Nacrt prijedloga izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu usvojen je na 97. sjednici Vlade Republike Hrvatske održane 24. svibnja 2018. Prijedlog je upućen Hrvatskom Saboru radi donošenja.

MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Tijekom 2017. godine nastavljena su pozitivna kretanja ekonomske aktivnosti započeta u 2015., nakon šestogodišnje recesije. **Realni rast bruto domaćeg proizvoda (BDP)** iznosio je **2,8%**, prvenstveno potaknut jačanjem izvoza i potrošnje kućanstava. **Četvrtu godinu zaredom pozitivna kretanja** zabilježena su u **industrijskoj** proizvodnji i prometu od trgovine na malo. Zabilježen je i daljnji **oporavak građevinske aktivnosti**, a **turizam** je još jednu godinu zaredom **ostvario rekordnu sezonu**. Kretanja na **tržištu rada u 2017.** pokazuju **rast zaposlenosti**, uz **snažno smanjenje nezaposlenosti**. Nakon trogodišnjeg razdoblja obilježenog padom razine cijena u gospodarstvu, u 2017. prosječna inflacija se kretala na relativno niskim razinama.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI REPUBLIKE HRVATSKE

	2015.	2016.	2017.
Bruto domaći proizvod, % promjena, realno	2,3	3,2	2,8
Potrošnja kućanstava	1,1	3,5	3,6
Državna potrošnja	-0,9	1,9	2,0
Bruto investicije u fiksni kapital	3,8	5,3	3,4
Izvoz roba i usluga	9,4	5,6	6,1
Uvoz roba i usluga	9,2	6,2	8,1
Indeks potrošačkih cijena, % promjena	-0,5	-1,1	1,1
Industrijska proizvodnja, % promjena (kal.pril. indeksi)	2,5	5,0	1,9
Promet od trgovine na malo, % promjena, realno (kal.pril. indeksi)	2,4	4,0	4,7
Broj noćenja turista, % promjena	7,8	9,1	10,6
Indeks građevinskih radova, % promjena (kal.pril. indeksi)	-0,8	3,4	2,0
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	17,0	14,8	12,1
Stopa anketne nezaposlenosti, %	16,2	13,1	11,2
Broj zaposlenih¹, % promjena	1,3	0,3	2,2
Prosječni tečaj HRK/EUR	7,61	7,53	7,46
Saldo tekućeg računa bilance plaćanja, milijuni EUR	2.019	1.209	1.904
Saldo tekućeg računa bilance plaćanja, % BDP-a	4,5	2,6	3,9
Inozemni dug, milijuni EUR	45.384	41.668	40.069
Inozemni dug, % BDP-a	101,9	89,8	82,3
Plasmani², % promjena	-2,2	1,1	2,9
Međunarodne pričuve, milijuni EUR	13.707	13.514	15.706

¹ Prema anketi o radnoj snazi.

² Plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim države), na temelju transakcija

Tijekom 2017. godine nastavljena su **pozitivna kretanja ekonomske aktivnosti**. Nakon 2,6% u prvom, 3,0% u drugom i 3,3% u trećem tromjesečju, u četvrtom tromjesečju 2017. došlo je do **usporavanja međugodišnjeg rasta BDP-a na 2,0%**. Opisana kretanja rezultirala su **realnim rastom BDP-a od 2,8%** u 2017. godini. Snažan pozitivan doprinos povećanju BDP-a od **3,1 postotnog boda došao je od domaće potražnje** (prvenstveno potaknute potrošnjom kućanstava), **neto inozemna potražnja** zabilježila je **negativan doprinos od -0,8 postotnih bodova**, a **promjena zaliha** pozitivan doprinos od **0,4 postotna boda**.

Gledajući pojedinačne komponente, najveći **pozitivan doprinos rastu BDP-a** u 2017. godini, u iznosu od **3,0 postotna boda**, došao je od **izvoza roba i usluga**, koji je realno povećan 6,1%. Pritom je rastu ukupnog izvoza najvećim dijelom pridonio **izvoz roba** koji je zabilježio realni rast od **8,7%**, dok je **izvoz usluga** povećan 3,8%. **Potrošnja kućanstava** realno je povećana **3,6%** u 2017. godini, što je njen najviši rast od 2007. godine, čime je pridonijela rastu BDP-a sa 2,0 postotna boda. Na njeno ubrzanje tijekom 2017. djelovalo je ubrzanje realnog rasta neto plaća uslijed porezne reforme uz rast zaposlenosti te poboljšanje pouzdanja potrošača koje se u 2017. približilo pretkriznim razinama.

Bruto investicije u fiksni kapital zabilježile su realni rast od **3,4%** u 2017., što je rezultiralo njihovim pozitivnim doprinosom od 0,7 postotnih bodova. **Državna potrošnja** zabilježila je **realni rast od 2,0%**, pridonijevši sa 0,4 postotna boda rastu BDP-a.

Bruto domaći proizvod u tekućim cijenama iznosio je **363,3 milijarde kuna** u 2017. godini te je zabilježio rast od 4,0%, dok je rast deflatora BDP-a iznosio 1,2%.

Tijekom 2017. godine nastavljen je **međugodišnji pad administrativne nezaposlenosti**. Broj registriranih nezaposlenih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) kretao se na najnižim razinama otkako se prati statistika (1991. godina), zabilježivši i **povijesni minimum u rujnu 2017. Prosječan broj registriranih nezaposlenih** je u 2017. iznosio **194,0 tisuće**, što je smanjenje od **19,8%** u usporedbi s 2016. godinom. **Prosječna administrativna stopa nezaposlenosti** iznosila je **12,1%** u 2017. godini, što je 2,7 postotnih bodova niže nego u 2016. **Konačni administrativni podaci DZS-a** upućuju na **porast ukupnog broja zaposlenih od 1,1%** dok podaci o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) ukazuju na porast broja osiguranika od 1,9% u 2017. u odnosu na 2016. godinu.

Prema podacima **Ankete o radnoj snazi**, **prosječan broj nezaposlenih** je u 2017. godini **smanjen za 14,6%** u odnosu na 2016., a broj zaposlenih povećan 2,2%. **Anketna stopa nezaposlenosti** iznosila je **11,2%** u 2017., što je 1,9 postotnih bodova manje u odnosu na 2016. godinu. Tijekom 2017. zaustavljen je pad radne snage te je ona u prosjeku zabilježila stagnaciju.

Tijekom 2017. godine zabilježen je **snažan rast plaća** potaknut pozitivnim gospodarskim kretanjima, podizanjem osnovice za plaće u javnom sektoru te nedostatkom radne snage u pojedinim djelatnostima privatnog sektora. Osim toga, zakonske izmjene pri oporezivanju dohotka koje su stupile na snagu početkom 2017. djelovale su na snažniji rast neto plaća od rasta bruto plaća. Tako je **prosječna mjesečna bruto plaća u 2017. godini** iznosila **8.055 HRK** te je nominalno **povećana 3,9%**, a realno 2,8% u odnosu na 2016. **Prosječna mjesečna neto plaća** iznosila je **5.985 HRK** u 2017., bilježeći nominalni rast od 5,3% te realni rast od 4,2% u odnosu na 2016. godinu.

Inflacija, mjerena **indeksom potrošačkih cijena**, tijekom 2017. godine kretala se na relativno niskim razinama, zabilježivši **prosječnu razinu od 1,1%**, nakon trogodišnjeg razdoblja obilježenog padom cijena.

Prema preliminarnim podacima, u 2017. godini, petu godinu zaredom, zabilježen je **pozitivan saldo tekućeg računa bilance plaćanja** u iznosu od **1,9 milijardi eura**, odnosno 3,9% BDP-a. U usporedbi s prethodnom godinom, bilježi se **poboljšanje pozitivnog salda za 57,5%**. Najveći doprinos navedenom poboljšanju ostvaren je **povećanjem pozitivnog salda usluga**, prvenstveno kao posljedica rasta prihoda od turističkih usluga. Prihodi od turizma iznosili su rekordnih 9,5 milijardi eura u 2017., što predstavlja porast od 9,9% u usporedbi s 2016. je na saldo tekućeg računa platne bilance u 2017. djelovalo jedino povećanje negativnog salda na računu roba.

Na **kapitalnom računu** je u 2017. zabilježen **manji pozitivan saldo** u odnosu na prethodnu godinu. Istovremeno, na **financijskom računu bilance plaćanja** zabilježen je **neto odljev kapitala** odnosno **smanjenje neto inozemnih obveza domaćih sektora** od 1,7 milijardi eura.

Međunarodne pričuve znatno su **povećane** u 2017. godini (**za 2,6 milijardi eura**), dok su neto pogreške i propusti iznosili -473 milijuna eura.

Tijekom 2017. godine nastavljeno je **smanjenje inozemne zaduženosti RH**. **Bruto inozemni dug iznosio je 40,1 milijardu eura**, odnosno **82,3% BDP-a** krajem 2017. U usporedbi s 2016. bruto inozemni dug je smanjen za 1,6 milijardi eura, odnosno 3,8%, dok je udio duga u BDP-u niži za čak 7,5 postotnih bodova.

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni prihodi državnog proračuna u 2017. godini ostvareni su u iznosu od **122,7 milijarde kuna**. Navedeni prihodi su 0,2% veći od planiranih, dok u usporedbi s prethodnom godinom rastu za 5,0%.

Prihodi poslovanja u 2017. godini ostvareni su u iznosu od 122,1 milijardu kuna i čine 99,5% ukupnih prihoda državnog proračuna. Međugodišnji rast prihoda poslovanja iznosi 4,9%. U strukturi ovih prihoda najznačajniju stavku čine porezni prihodi s udjelom od 61,6%, a slijede prihodi od doprinosa s udjelom od 19,0%, dok se preostali dio odnosi na pomoći, prihode od imovine, prihode od administrativnih pristojbi i prihode po posebnim propisima, prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza, kazne te ostale prihode.

Porezni prihodi tijekom 2017. godine prikupljeni su u iznosu od **75,2 milijarde kuna** čime su zabilježili međugodišnje povećanje od 5,0%.

Prihod od poreza na dohodak u 2017. ostvaren je u iznosu od **2,0 milijarde kuna**, što čini međugodišnji pad od 9,7% u usporedbi s 2016. godinom. Smanjenje prihoda od poreza na dohodak rezultat je provedene porezne reforme kojom se povećao raspoloživi dohodak stanovništva, ali su zato proračunski prihodi smanjeni u odnosu na godinu ranije.

Prihod od poreza na dobit u 2017. godini ostvaren je u iznosu od **8,3 milijarde kuna**, čime je zabilježeno **međugodišnje povećanje** po osnovi ovog poreza za **15,0%**. Prikupljeni porez na dobit rezultat je boljeg poslovanja poduzeća tijekom 2016. godine, budući da se porez na dobit uplaćuje prema poslovnim rezultatima poduzeća u prethodnoj godini, ali i izmjena Zakona o porezu na dobit koji je stupio na snagu 1. siječnja 2017. godine. Navedenim izmjenama Zakona ukinute su olakšice za reinvestiranu dobit i slobodne zone, ali je smanjena opća stopa poreza na dobit i uvedena snižena stopa za male poduzetnike.

Tijekom 2017. godine **prihod od poreza na dodanu vrijednost** ostvaren je u iznosu od **47,6 milijardi kuna**, što je **povećanje za 5,3%** u odnosu na prethodnu godinu. Na ostvarenje prihoda od poreza na dodanu vrijednost tijekom 2017. godine utjecalo je kretanje osobne potrošnje uslijed pozitivnih kretanja u gospodarstvu, vrlo dobra turistička sezona i ranije spomenuta porezna reforma.

Prihod od poreza na promet u 2017. godini ostvaren je u iznosu od **193,5 milijuna kuna**, što je približno na razini iz prethodne godine, dok je u odnosu na planirani iznos ovaj prihod ostvaren za 2,2% manje.

Prihod od poreza na promet u 2017. godini ostvaren je u iznosu od **193,5 milijuna kuna**, što je približno na razini iz prethodne godine, dok je u odnosu na planirani iznos ovaj prihod ostvaren za 2,2% manje.

Ukupni prihodi od posebnih poreza i trošarina u 2017. godini ostvareni su u iznosu od **15,1 milijardu kuna**, što je porast od 2,6% na međugodišnjoj razini te su ostvareni u približno planiranom iznosu.

Najznačajniji prihodi od trošarina s udjelom od **55,7%** u ukupnim trošarinama su **prihodi od trošarina na energente i električnu energiju**, a ostvareni su u iznosu od 8,4 milijarde kuna. Drugi po važnosti u ukupnim trošarinama jest **prihod od trošarina na duhanske proizvode** koji je tijekom 2017. godine ostvaren u iznosu od **4,4 milijarde kuna** i bilježi međugodišnje smanjenje od 2,3%. Iako je zbog usklađivanja s EU zakonodavstvom povećano oporezivanje duhanskih proizvoda, prihod po ovoj osnovi je smanjen zbog smanjene potrošnje.

U 2017. godini prihod od **ostalih poreza na robu i usluge** ostvaren je u iznosu od **384,6 milijuna kuna**, što je na međugodišnjoj razini rast od 3,1%. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću u 2017. godini iznose **339,9 milijuna kuna**, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 4%, te je približno planiranom iznosu. **Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću** u isto vrijeme iznose **890,4 milijuna kuna** i ostvareni su za 11,1% više nego li tijekom prethodne godine, dok je u odnosu na planirani iznos ovaj prihod ostvaren za 7% više.

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu u 2017. godini ostvaren je u iznosu od **382,7 milijuna kuna** što je smanjenje od 5,5% u odnosu na 2016. godinu.

U 2017. godini **prihodi od doprinosa** iznose **23,2 milijarde kuna**, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 4,6%. Prikupljeni prihodi od doprinosa kreću se sukladno kretanjima na tržištu rada i učincima koje je porezna reforma imala na ostvarenje ovih prihoda. Naime, poreznom reformom iz 2016. godine ukinuta je iznimka od obveze plaćanja doprinosa za određene kategorije drugog dohotka pa su svi koji ostvaruju drugi dohodak obvezni plaćati doprinose, ali prema umanjenim stopama.

Prihod od doprinosa za mirovinsko osiguranje ostvaren je u iznosu od **21,2 milijarde kuna**, a na međugodišnjoj razini raste za 4,7%.

Prihod od doprinosa za zapošljavanje u 2017. godini iznosi **2 milijarde kuna** i raste 3,6% na međugodišnjoj razini.

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na **povlačenje sredstava iz fondova EU**. Ukupni prihodi od pomoći u 2017. godini iznose **8,5 milijardi kuna**, što je za 8,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Od tog iznosa najveći dio od **87% čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, a izravno su vezane uz projekte financirane iz fondova EU te izravna plaćanja u poljoprivredi**.

Prihodi od imovine u 2017. godini ostvareni su u iznosu od **3,0 milijarde kuna**, a sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine te kamata na dane zajmove. Međugodišnji pad prihoda od imovine iznosi 11,8%, dok su u odnosu na planirane ostvareni za 13% više.

Prihodi od financijske imovine sastoje se od prihoda od kamata (po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju, te zateznih kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, te ostalih prihoda od financijske imovine. Ovi prihodi iznose **1,7 milijardi kuna**, a u odnosu na prethodnu godinu smanjeni su za 14%.

Prihode od nefinancijske imovine čine prihodi od koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, naknada za korištenje nefinancijske imovine te ostalih prihoda od nefinancijske imovine. Prihodi od nefinancijske imovine u 2017. godini iznose **1,3 milijarde kuna** i smanjuju se za 9% na međugodišnjoj razini. Osnovni uzrok pada prihoda od nefinancijske imovine jest pad prihoda od koncesija i naknade za uporabu nefinancijske imovine. Prihodi od koncesija na međugodišnjoj razini smanjuju se zbog smanjenja prihoda od naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra. Naknada za korištenje nefinancijske imovine smanjuje se prvenstveno zbog postupnog završetka procesa legalizacije.

Prihod od kamata na dane zajmove u 2017. godini iznosi **30,9 milijuna kuna** što čini međugodišnje smanjenje od 6,3%.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u 2017. godini ostvareni su u iznosu od **4,4 milijarde kuna**, što čini međugodišnji rast od 15%.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga te prihodi od donacija namjenski su prihodi proračunskih korisnika, a tijekom 2017. godine ostvareni su u iznosu od **1,4 milijarde kuna**, što čini međugodišnji rast od 18,9%. Pri tome su prihodi od vlastite djelatnosti proračunskih korisnika u 2017. godini iznosili 1,1 milijardu kuna, dok su prihodi od donacija ostvareni u iznosu od 305,2 milijuna kuna.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u 2017. godini iznose **5,7 milijardi kuna** te su ostvareni

3,5% manje od planiranih. Na međugodišnjoj razini ova kategorija prihoda bilježi rast od 4,8% u odnosu na 2016. godinu.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi tijekom 2017. godine prikupljeni su u iznosu od **555,0 milijuna kuna**, što čini međugodišnji pad od 4,9%. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se ostatak prihoda ove stavke odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe, te druge upravne mjere.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine tijekom 2017. godine ostvareni su u iznosu od **646,9 milijuna kuna**, a sastoje se od prihoda od prodaje neproizvedene i proizvedene dugotrajne imovine, prihoda od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti te prihoda od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (zaliha).

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. godinu planirani su u iznosu od **126,8 milijardi kuna**, od čega rashodi poslovanja **123,5 milijardi kuna**, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine **3,2 milijarde kuna**.

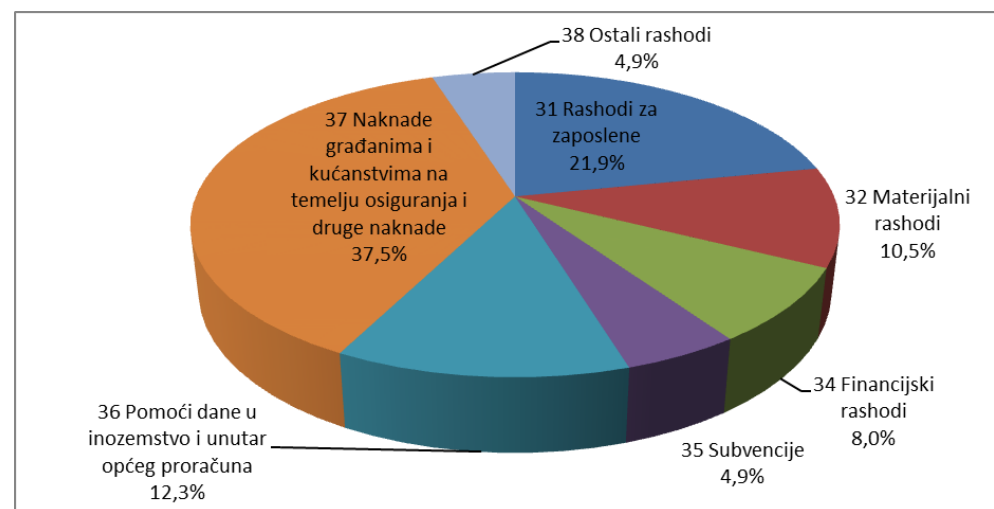
Izvršenje **ukupnih rashoda državnog proračuna** u 2017. godini iznosi **125,0 milijardi kuna** što čini 98,6% planiranih rashoda za 2017. godinu. **Rashodi poslovanja** izvršeni su u iznosu od **122,3 milijarde kuna**, odnosno 99,0% planiranih rashoda poslovanja, dok su **rashodi za nabavu nefinancijske imovine** izvršeni u iznosu od **2,7 milijardi kuna**, odnosno 82,8% plana.

(u kunama)	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Izvršenje 2017.	Indeks Izvršenje 2017. /2016.	Indeks Izvršenje 2017./Plan 2017.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNO RASHODI	120.237.515.503	126.779.474.111	124.959.025.566	104,0	98,6
3 Rashodi poslovanja	117.175.321.314	123.535.727.990	122.313.420.467	104,4	99,0
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.062.194.190	3.243.746.161	2.685.605.091	87,7	82,8

Ukupni rashodi državnog proračuna u 2017. godini veći su za 4% u odnosu na 2016. godinu. Povećanje je rezultat podmirjenja dijela dospjelih obveza bolničkih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska te podmirjenja dijela dospjelih obveza bolničkih zdravstvenih ustanova kojima je osnivač jedinica lokalne (regionalne) samouprave prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog materijala. Izuzev navedenog, povećanje izvršenja rashoda državnog proračuna rezultat je i povećanja rashoda za zaposlene zbog povećanja osnovice za izračun plaće državnih službenika i namještenika te osnovice za obračun plaće u javnim službama te uvođenja kompenzacijske mjere za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave od 1. siječnja 2017.

Rashodi poslovanja u 2017. godini izvršeni su u iznosu od **122,3 milijarde kuna**. U strukturi najveći udio od **37,5%** čine **naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade**, a slijede **rashodi za zaposlene** s udjelom od **21,9%** te **pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države** s udjelom od **12,3%**.

STRUKTURA IZVRŠENJA RASHODA POSLOVANJA 2017. PO SKUPINAMA EKONOMSKE KLASIFIKACIJE

Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu od **26,7 milijardi kuna** što predstavlja 100,0% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći su za 3,5%, odnosno 904,7 milijuna kuna, što je prvenstveno rezultat:

1. Izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike iz prosinca 2016.
2. Odluka Vlade Republike Hrvatske o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama iz prosinca 2016. i kolovoza 2017
3. Odluke Vlade Republike Hrvatske o isplati materijalnih prava i drugih naknada i o visini osnovice za obračun plaće u javnim službama iz studenoga 2017. kojom je utvrđena osnovica za izračun plaće za službenike i

namještenike u javnim službama, a koja je potvrđena Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama koji se primjenjuje od 1. prosinca 2017. godine:

Rashodi za zaposlene u 2017. godini financirani iz fondova Europske unije izvršeni su u iznosu od **214,5 milijuna kuna** što je u odnosu na 2016. povećanje za 57,3 milijuna kuna.

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od **12,9 milijardi kuna** što je za 2,8% više od planiranih sredstava. U odnosu na izvršenje prethodne godine, povećani su za 1,7 milijardi kuna. Povećanje je **rezultat podmirenja dijela dospjelih obveza bolničkih ustanova kojima je osnivač Republika Hrvatska** prema dobavljačima lijekova, potrošnog i ugradbenog materijala u iznosu od 970 milijuna kuna. Izuzev navedenog, u 2017. godini podmireni su dugovi iz prethodnih razdoblja Financijskoj agenciji za usluge platnog prometa i obrade podataka te tehničku podršku II. stupu i razmjenu podataka u iznosu od 251 milijun kuna.

Financijski rashodi u 2017. izvršeni su u iznosu od **9,7 milijardi kuna** što predstavlja 99,3% planiranih rashoda za 2017. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine financijski rashodi manji su za 922,0 milijuna kuna ili 8,7%.

Najveći udio u financijskim rashodima od 96,2% čine kamate koje iznose 9,4 milijarde kuna, od čega su kamate za izdane vrijednosne papire 8,3 milijarde kuna, a kamate za primljene kredite i zajmove 1,0 milijarda kuna.

Rashodi za subvencije izvršeni su u iznosu **6,0 milijardi kuna**. Najznačajniji iznos od 3,8 milijardi kuna odnosi se na izvršenje **rashoda za subvencije u poljoprivredi** od čega za izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda 2,9 milijardi kuna (iz sredstava EU 1,7 milijardi kuna, iz nacionalnih sredstava 1,2 milijarde kuna), a mjere ruralnog razvoja 774,5 milijuna kuna (iz EU sredstava 650,8 milijuna kuna, 123,7 milijuna kuna iz nacionalni sredstava).

Subvencije isplaćene u moru, prometu i infrastrukturi iznosile su 1,4 milijardi kuna što iznosi 99,3% planiranih sredstava. U odnosu na prethodnu godinu veće su za 29,4 milijuna kuna. Za poticanje željezničkog i pomorskog putničkog prometa utrošeno je 739,0 milijuna kuna, dok je za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb) utrošeno 391,2 milijuna kuna.

Subvencije u sektoru gospodarstva i poduzetništva izvršene su u iznosu od 482,4 milijuna kuna od čega se 375,0 milijuna kuna odnosi na restrukturiranje brodogradilišta. U 2017. godini završen je proces restrukturiranja brodogradilišta.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u 2017. u iznosu od **15,1 milijardi kuna**, odnosno 96,2% planiranih sredstava za 2017. godinu.

Najznačajniji iznos od 3,2 milijarde kuna odnosi se na **doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije**, što je u odnosu na prethodnu godinu smanjenje od 67,5 milijuna kuna. Za **transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje** izdvojeno je ukupno **2,6 milijardi kuna**, od čega 133,1 milijuna kuna za troškove bolovanja što je u odnosu na 2016. povećanje za 41,1 milijun kuna. Za **dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije** izdvojeno je 1,6 milijardi kuna što je u odnosu na 2016. godinu povećanje za 84 milijuna kuna.

Za **pomoći lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi** izdvojeno je ukupno 1,4 milijarde kuna, što je u odnosu na izvršenje 2016. godine povećanje za 665,1 milijun kuna. Navedeno povećanje rezultat je **izdvojenih sredstava za kompenzacijsku mjeru jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave** u iznosu od 643,8 milijuna kuna.

U 2017. godini uvedena je **kompenzacijska mjera** kao pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za fiskalne učinke izmjena u sustavu poreza na dohodak, i to u visini razlike između prihoda od poreza na dohodak koji su ostvarivali tijekom 2016. godine i prihoda od poreza na dohodak ostvarenih tijekom 2017. godine. Uz navedeno, u 2017. godini isplaćena je pomoć za 35 jedinica lokalne samouprave sa statusom brdsko-planinskih područja u visini izvršenog povrata poreza na dohodak po godišnjoj prijavi obveznicima na njihovu području u 2015. godini u iznosu od 21,3 milijuna kuna.

Naknade građanima i kućanstvima u 2017. godini izvršene su u iznosu od **45,8 milijardi kuna**, što je u usporedbi s prethodnom godinom više za iznos od 846,9 milijuna kuna. Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **mirovine i mirovinska primanja**. Iste su izvršene u iznosu od 37,7 milijardi kuna što predstavlja 82,2% ukupno izvršenih rashoda za naknade građanima i kućanstvima u 2017. godini.

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od 2,3 milijarde kuna te su na razini izvršenja prethodne godine. Najveći dio odnosi se na isplatu zajamčene minimalne naknade 559,0 milijuna kuna, osobne invalidnine 407,1 milijun kuna i doplatka za pomoć i njegu 391,7 milijuna kuna.

U odnosu na prethodnu godinu smanjeni su rashodi za **zajamčenu minimalnu naknadu** za 53,0 milijuna kuna, dok su rashodi za **osobnu invalidninu** povećani za 23,0 milijuna kuna.

Naknade za nezaposlene u 2017. godini isplaćene su u iznosu od 845,7 milijuna kuna i u odnosu na 2016. smanjene su za 598,3 milijuna kuna.

Za **aktivnu politiku tržišta rada** u 2017. godini, unutar ove skupine rashoda, izvršeno je 639,4 milijuna kuna što je u odnosu na 2016. povećanje za 421,0 milijun kuna.

Doplatak za djecu izvršen je u iznosu od 1,4 milijarde kuna, odnosno 99,9% planiranog iznosa. U odnosu na izvršenje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe smanjenje od 116,9 milijuna kuna zbog trenda smanjenja broja korisnika za 10,5% i djece koja primaju doplatku za djecu za 11,3%.

Za **dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete** u 2017. godini izdvojen je iznos od 1,3 milijarde kuna, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje u iznosu od 161,6 milijuna kuna. Razlog povećanja je donošenje Izmjena i dopuna Zakona o roditeljskim

potporama, koji je stupio na snagu 1. srpnja 2017. godine, odnosno povećanje iznosa novčanih potpora za vrijeme korištenja dodatnog roditeljskog dopusta. Izmjene se odnose na povećanje maksimalnog iznosa naknade plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za zaposlene roditelje drugih šest mjeseci, s dosadašnjih 2660,80 kuna na 3991,20 kuna. Povećala se i naknada za nezaposlene te zaposlene roditelje koji ne zadovoljavaju zakonom propisani uvjet staža osiguranja – 12 mjeseci neprekidno ili 18 s prekidima – i to s 1663 kune na 2328,20 kuna. Također, naknada roditeljima koji imaju pravo na roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete do treće godine života djeteta, povećala se sa 1663 kune na 2328,20 kuna.

U 2017. **ostali rashodi** izvršeni su u iznosu od **6,0 milijardi kuna** što čini 92,0% planiranih sredstava u 2017. godini. U odnosu na izvršenje prethodne godine ostali rashodi povećani su za 960 milijuna kuna.

Najznačajniji ostali rashodi u 2017. godini izvršeni su u okviru **razdjela Ministarstva mora, prometa i infrastrukture** i to **2,5 milijardi kuna**, od čega je za **transfer Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o.** za dio pripadajuće naknade u cijeni goriva izdvojena **1,0 milijarda kuna**, a za **razvoj sustava željezničkog prometa** 474,0 milijuna kuna. Za razvoj sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te zaštitu mora izdvojeno je 393,3 milijuna kuna, od čega 180,6 milijuna kuna za projekt nova luka Zadar. Za program **Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova Europske unije** (OP Promet i OP Konkurentnost i kohezija) u 2017. godini utrošeno je **551,2 milijuna kuna**.

Ukupni **rashodi za nabavu nefinancijske imovine** u 2017. godini izvršeni su u iznosu od **2,7 milijardi kuna**, odnosno 82,8% planiranih sredstava. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 376,6 milijuna kuna zbog smanjenja rashoda za nabavu nefinancijske imovine koji se financiraju iz fondova Europske unije (završetak Programa Schengen u prvom polugodištu 2017. godine).

Od ukupno izvršenih rashoda za nabavu nefinancijske imovine u 2017., **510,8 milijuna kuna** financirano je iz **fondova Europske unije**.

IZVRŠENJE RASHODA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

Izvor sredstava (u kunama)		Izvršenje 2017.
UKUPNO		124.999.025.557,50
1	Opći prihodi i primici	82.960.132.835,85
2	Doprinosi	22.893.740.307,89
3	Vlastiti prihodi	1.127.265.428,63
4	Prihodi za posebne namjene	9.467.891.801,06
5	Pomoći	8.024.374.823,86
6	Donacije	289.432.156,14
7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	140.577.428,17
8	Namjenski primici	95.610.775,90

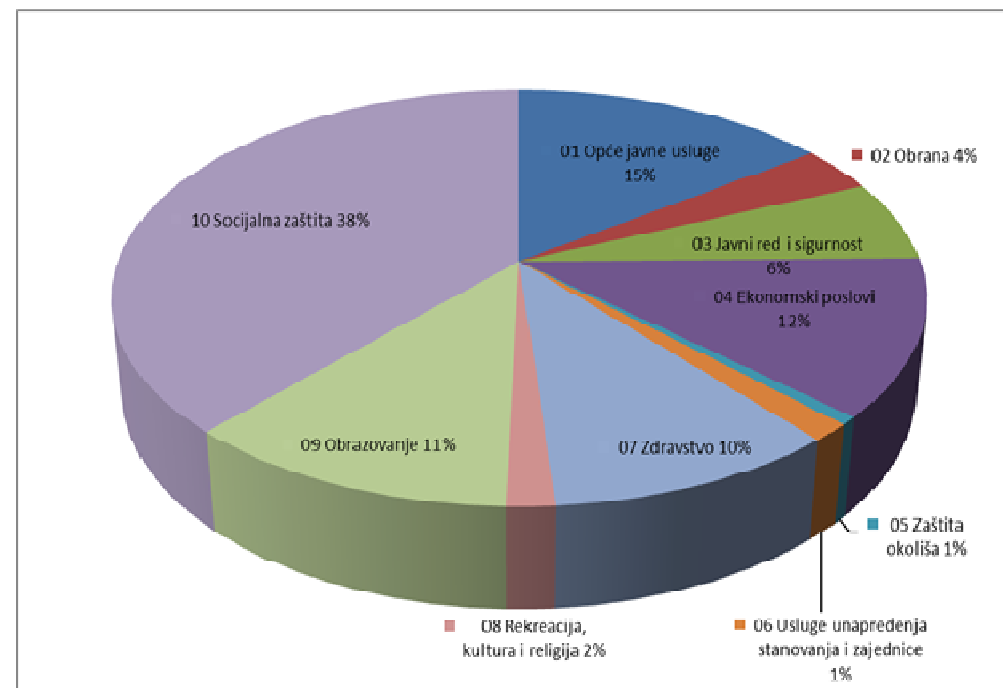
Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 125 milijardi kuna u 2017. godini, najveći iznos od 83 milijarde kuna financiran je iz izvora Opći prihodi i primici, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja Doprinosi izvršeni u iznosu od 22,9 milijardi kuna.

Rashodi financirani iz izvora Prihodi za posebne namjene izvršeni su u iznosu od 9,5 milijardi kuna. U okviru navedenog izvora najveći iznos rashoda od 9 milijardi kuna financiran je iz podizvora Ostali prihodi za posebne namjene. Iz podizvora Prihodi od igara na sreću financirano je 435,4 milijuna kuna rashoda, a iz podizvora Prihodi od spomeničke rente financirano je 28,8 milijuna kuna rashoda. U 2017. godini iz izvora Pomoći financirano je 8 milijardi kuna rashoda, od čega je 7 milijardi kuna financirano iz fondova Europske unije (Europski poljoprivredni jamstveni fond 1,7 milijardi kuna, Europski fond za regionalni razvoj 1,4 milijardi kuna, Kohezijski fond 938 milijuna kuna, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 1,3 milijarde kuna, Europski socijalni fond 761,3 milijuna kuna, Program Schengen 111,2 milijuna kuna itd.).

Iz fondova Europske unije, osim rashoda, financirani su i izdaci i to: izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora i izdaci za dionice i udjele u glavnicu kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora u ukupnom iznosu od 553,2 milijuna kuna.

RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Sa ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom. U 2017. godine najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 38%, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge 15%.

IZVRŠENJE FINANCIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna su:

- Hrvatske vode
- Hrvatske ceste
- Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
- Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
- Centar za restrukturiranje i prodaju
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2017. godini ostvareni su u iznosu od 31,1 milijardu kuna, što je 468,5 milijuna kuna ili 1,5% više u odnosu na planirani iznos na razini godine.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2017. godini ostvareni su u iznosu od 1,4 milijuna kuna. Najvećim dijelom odnose se na prihode od prodaje građevinskih objekata.

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2017. godini izvršeni su u iznosu od **28,4 milijarde kuna**, što je 722,6 milijuna kuna ili 2,6% više u odnosu na planirani iznos na razini godine.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2017. godini izvršeni su u iznosu od **1,2 milijarde kuna**, što je za 548,6 milijuna kuna manje u odnosu na plan.

UKUPNI MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA

(u kunama)	2016.	Plan 2017.	2017.
Manjak/višak državnog proračuna % BDP-a	-3.389.411.170 -1,0	-4.329.971.737 -1,2	-2.292.003.841 -0,6
Manjak/višak izvanproračunskih korisnika % BDP-a	-87.386.307 0,0	1.248.471.199 0,3	1.542.555.461 0,4
Manjak/višak jedinica lokalne države % BDP-a	139.442.674 0,0	-500.040.000 -0,1	-296.624.725 -0,1
Ukupni manjak/višak opće države, nacionalna metodologija računskog plana % BDP-a	-3.337.354.802 -1,0	-3.581.500.538 -1,0	-1.046.073.105 -0,3
Ostale prihode godbe, ESA 2010 metodologija % BDP-a	62.511.141 0,0	1.402.541.466 0,4	3.800.026.664 1,0
Ukupni manjak/višak konsolidirane opće države, ESA 2010 metodologija % BDP-a	-3.274.843.661 -0,9	-2.178.959.073 -0,6	2.753.953.559 0,8

Prema Izvješću Državnog zavoda za statistiku o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga opće države iz travnja 2018. godine, kao rezultat povoljnih makroekonomskih kretanja uslijed provedene porezne reforme s jedne strane te racionalne proračunske potrošnje s druge strane, u 2017. po prvi put ostvaren je **višak** proračuna opće države prema **europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010** u iznosu **od 2,8 milijardi kuna** ili 0,8% BDP-a, dok je u isto vrijeme udio javnog duga u BDP-u dodatno smanjen za 2,7 postotnih bodova odnosno na razinu od 78% BDP-a ili 283,3 milijarde kuna.

U skladu s ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima **prema nacionalnoj metodologiji računskog plana**, ukupni **manjak državnog proračuna u 2017. godini** iznosio je 2,3 milijarde kuna ili 0,6% BDP-a, što je 2 milijarde kuna manje u odnosu na plan.

Na razini **izvanproračunskih korisnika** ostvaren je višak od **0,4% BDP-a**, dok su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarile **manjak od 0,1% BDP-a**.